Completări documentare referitoare la viața și activitatea Sfântului Ierarh Calinic de la Cernica, Episcopul Râmnicului (II)

Dr. Oana-Mădălina Popescu

Anexe

Anexa 1

1841 noiembrie 10 – Calinic arhimandritul, stareţul mănăstirii Cernica, îl deleagă pe Costache Ştefanopol pentru a reprezenta mănăstirea la Divan, la judecata cu slugereasa Catinca Suslăneasca.

În prigonirea de judecată cu care s-au sculat asupra aceştii mănăstiri dumneaei slugereasa Catinca Suslăneasca, cerând de la mănăstire, prin Cinstita Judecătorie a Ilfovului, secţia[1] *al 2-lea, galbeni împărăteşti 270, pe care mănăstirea încă nu i-au luat de la dumnealui stolnecul Ioan Cătuneanul ca să-i dea dumneaei (după înscrisul ce ieste făcut între dumneaei cu răposatul căminarul Gheorghe Ştirbeiu*[2]*), mănăstirea orânduieşte vechil*[3] *din parte-i pe dumnealui Costache Ştefanopol, a să înfăţişa cu pomenita şi la Cinstitul Divan, secţia*[4] *1iu, a-i sprijini dreptatea, după hotărârea politiceştii Judecătorii a Ilfovului, secţia*[5] *al 2-lea.*

Şi ca să fie dumnealui cunoscut Cinstitului Divan, i s-au dat acest vechilet, din partea mănăstirii, supt a noastră iscălitură şi a mănăstirii pecete.

1841 noiembrie 10

Calinic arhimandritul Cernicăi[6]

BAR, Manuscrise–Carte Rară, Doc. Ist., MMII/102.

Orig. rom., hârtie; în partea superioară, stângă, a documentului s-a pus sigiliul mănăstirii, în fum, având icoana Sf. Nicolae în mijloc şi cu două

1 Secsia.

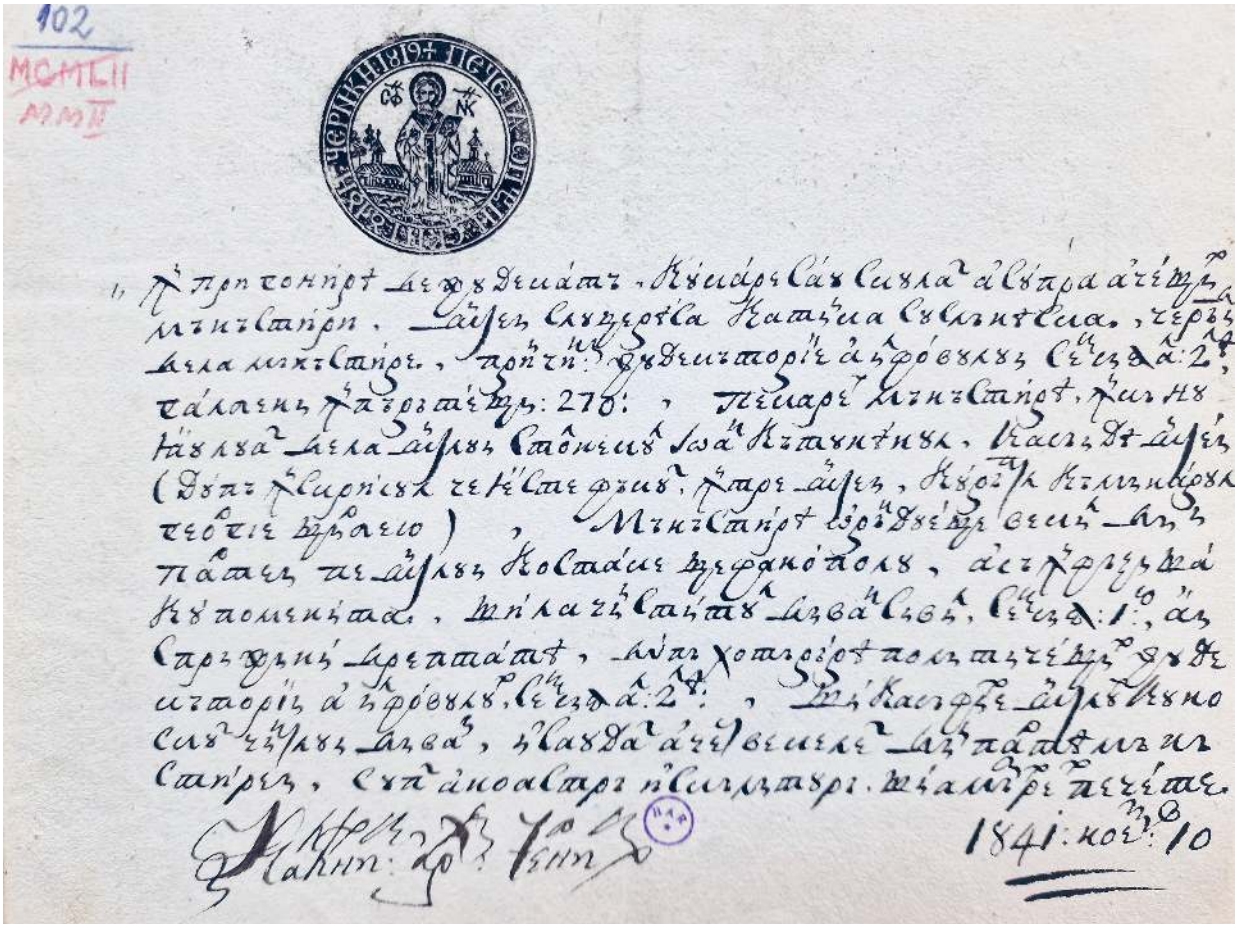
2 Căminarul Ştirbei Gheorghe Ion murise în 1838 şi fusese înmormântat în cimitirul Mănăstirii Cernica. Arhim. Policarp Chiţulescu, *Cimitirul Mănăstirii Cernica – cea mai mare necropolă bisericească din România (II)*, în ziarul "Lumina", 26 iulie 2021.

3 Vechil – mandatar, procurator, administrator. Vechilet – calitatea (puterea, procura) de vechil. Augustin Scriban, *Dicţionarul limbii româneşti...*, p. 1397.

4 *Secsia*.

5 *Secsia*.

6 Semnătură autografă.

BAR, Manuscrise-Carte Rară, Doc. Ist., MMII/102: 1841 noiembrie 10 – Calinic arhimandritul, starețul Mănăstirii Cernica, îl deleagă pe Costache Ștefanopol pentru a reprezenta mănăstirea la Divan, la judecata cu slugereasa Catinca Suslăneasca.

biserici de o parte și alta a sa; în exergă înscrisul: 1819, pecetea obștii schitului Cernichi.

Anexa 2

1842 mai 14 – Calinic, arhimandritul, starețul mănăstirii Cernica scrie marelui logofăt Grigorie Grădișteanu, referitor la problemele pe care le creează mănăstirii rudele răposatului căminar Gheorghe Știrbei, care, prin diată, lăsase mănăstirii bunurile sale.

Cu smerită plecăciune și părintească blagoslovenie Domniei[7] *Voastre,*

Răposatul căminar Gheorghe Știrbei, mai-nainte de a-și da obștescul sfârșit, au lăsat prin diata sa tot avutul său, mișcător și nemișcător, atât la această mănăstire a Cernichii, cum și la schitul Pasărea. Însă, din cele mișcătoare, de nimic nu s-au putut atinge mănăstirile, căci tot s-au făcut zapt[8] *de dum-*

7 *Dumnii.*

8 Zapt – stăpânire; a face zapt – a confisca, a sechestra. Augustin Scriban, *Dicționarul limbii românești...*, p. 1427.

neaei slugereasa Catinca Suslăneanca, ca una ce s-au aflat în casa răposatului, precum este de toți știut. Iar din nemișcătoare, fiind și o sforicică[9] *de moșie, ca de patru sute stânjeni, și anume Pupăza, din sud Ilfov, care acești stânjeni fiind călcați din suma den stânjeni ce s-au vândut de chiar dumnealui vătafu Costandin Alecsandri, răposatului Manuc bei, prin mezat*[10]*, pentru datoria sa către numitul cumpărător, s-au scos prin judecăți, urmate în diastimă*[11] *de mulți ani, cu chiar cheltuiala răposatului căminar, îngrijind răposatul într-acea diastimă de ani, pentru slăbiciunea întru care se află dumnealui vătaful și de ale sale trebuincioase, ca cum: haine, hrană, dohtori, dohtorii şi altele asemenea, ca un clironom*[12] *ce să cunoștea pomenitului unchi-său, mărturisit și de urmatele judecăți, prin hotărârile ce s-au dat.*

Acum sculându-se pomenitul vătaf prin felurite de deșarte pricinuiri, cere acea sforicică de moșie înapoi, însă judecata cunoscându-i slăbiciunea dumnealui vătafului (pentru care să vorbește și în judecătoreștile anaforale, n-au putut a-i da nici o ascultare, cerându-i sprijinitor), pentru care și năzuind numitul la dumnealui coconu Alecache Vilara, deși s-au arătat deocamdată la judecată prin orânduitul dumisale vechil, domnul Foca, de epitrop al dumnealui vătafului. Dar după ce l-au pliroforisit[13] *mănăstirea, atât de curgerea pricinii, cum și că-i dă în stăpânire atât sineturile caselor de aicea, cum și peste 12000 din lei 24000 ce s-au hotărât de judecăți a-i răspunde Sfânta Mitropolie, călcătoarea numitei moșii, atât răposatului căminar, cât și dumnealui paharnicului Nichita, cu carele să stăpânește de de-a valma. Iar către ce-i mai dă mănăstirea dumnealui vătafului și câți lei 1000 pă fieștecare an de cheltuială, venitul ce ar putea da această sforicică de moșie pă an, în câtă diastimă de vreme va trăi dumnealui vătaf, numai ca să nu strice legătura ce au făcut-o răposat căminar prin pomenita diată, atât pentru sufletul lui , cum și pentru sufletul răposaților părinți și strămoși ai dumisale. Iar către aceasta că să îndatorează mănăstirea a-l îngropa acolo și a i să căuta sufletul, care acestea auzindu-le dumnealui coconu Alecache, nu numai că au poruncit vechilului să le arate acestea dumnealui vătafului, dar încă i-au și zis să-l sfătuiască, ca și din partea dumnealui, să rămâie mulțumit, pă această jărtfă ce-i face mănăstirea (și să să tragă de judecată), iar mai ales că mănăstirea și chiar pogribania*[14] *răposatului căminar, precum și chiar căutarea sufletului său o au făcut și o face necontenit, cu bani luați din împrumutare, căci de la răposatul măcar para frântă în naht*[15] *n-au luat, precum este de toți știut.*

9 Sfăricică.

10 Mezat – licitație, vânzare publică a averii unui datornic. Augustin Scriban, *Dicționarul limbii românești…*, p. 804.

11 Diastimă – interval de timp. Augustin Scriban, *Dicționarul limbii românești…*, p. 423.

12 Clironom – moștenitor. Augustin Scriban, *Dicționarul limbii românești…*, p. 303.

13 Pliroforisi – a informa. Augustin Scriban, *Dicționarul limbii românești…*, p. 999.

14 Pogrebanie – îngropăciune, înmormântare. Augustin Scriban, *Dicționarul limbii românești…*, p. 1007.

15 Naht – numerar; cu bani naht – în numerar. Augustin Scriban, *Dicționarul limbii românești…*, p. 849.

De aceea mănăstirea roagă și pă Domnia Voastră, ca pe o persoană ce vă cunoaște din cei mai de aproape ai dumnealui vătafului, să binevoiți a-l sfătui ca să rămâie mulțumit pă ceia ce-i dă mănăstirea și să-i dea, pă viitorime, pace, a nu o mai străgăni[16] *zadarnic prin judecăți. Și această pomenire fiți încredințați că va fi și pentru sufletele a toată cinstitei dumneavoastră familii și vă veți trece ca un ctitor în ctitoriceasca condică a aceștii mănăstiri, precum și toți părinții mănăstirii vor fi de-a pururi rugători către milostivul Dumnezeu, pentru îndelungată sănătate a cinstitei dumneavoastră familii, ai căreia ani fie mulți și fericiți.*

Al Domniei Voastre, prea plecat
și către Dumnezeu smerit rugător,
Calinic arhimandritul Cernicăi[17]
1842 mai 14.

Biblioteca Sfântului Sinod, Documentul din 14 mai 1842.

Orig. rom., hârtie; text cu cerneală cafenie, iar semnătura autografă a Sf. Calinic, cu cerneală neagră, cu nisip de aur, care-i dă o anumită strălucire.

BAR, Manuscrise-Carte Rară, Doc. Ist., MMII/105 – detaliu

16 Străgăneală, trăgăneală; trăgăni – a zăbovi, a amâna. Augustin Scriban, *Dicționarul limbii românești...*, p. 1341.

17 Semnătură autografă.

Anexa 3

1844 februarie 20 – Calinic arhimandritul, starețul mănăstirii Cernica, îl deleagă pe Elisei economul, pentru a reprezenta mănăstirea, în conflictul cu vătaful Costache Alexandri, pentru moșia Pupăza, din județul Ilfov.

Pentru împăciuirea ce ieste a să face la cererile ce le face dumnealui vătaful Costache Alexandri de la această mănăstire, arătate prin anaforarile[18] *judecăților urmate pentru moșia Pupăza, din sud Ilfov, să orânduiește din partea aceștii mănăstiri părintele iconomul Elisei vechil, cu pă deplină putere, ca să facă acea împăciuire, sprijinind dreptățile mănăstirii. Căruia, spre a fi crezut, i s-au dat acest vechilet, cu a noastră iscălitură și a mănăstirii pecete.*

1844 februarie 20

Calinic arhimandritul Cernicăi[19]

BAR, Manuscrise-Carte Rară, Doc. Ist., MMII/105.

Orig. rom., hârtie; în partea superioară, stângă, a documentului s-a pus sigiliul în fum, al mănăstirii, cu anul 1842, în exergă cu scrisul: pecetea obștii mănăstirii Cernichi, în centru este Sf. Nicolae, în stânga mănăstirea, în dreapta cadrul natural.

Anexa 4

1845 ianuarie 28 – Calinic arhimandritul, starețul mănăstirii Cernica, îi împuternicește pe economul Elisei pentru a reprezenta mănăstirea față de epitropii răposatului părinte Antim.

Printr-acest vechilet ce-l dăm la mâna părintelui Elisei iconom, îl împuternicim din parte-ne, pentru învoirea ce este să facem cu dumnealor epitropi răposatului arhimandrit Antim, ca să isprăvească învoirea pentru starea răposatului, adecă: a lua bani și a da și de va fi trebuință și de iscălit în vreun înscris sau jalbă către Cinstitul Divan Civil secția[20] *1iu, să aibă voie din parte-ne a să iscăli. Și ca să fie crezut, i s-a dat din parte-ne acest vechilet, cu a noastră iscălitură și a mănăstirii pecete.*

1845 ghenarie 26

Calinic arhimandritul Cernicăi[21]

BAR, Manuscrise-Carte Rară, Doc. Ist., MMII/108.

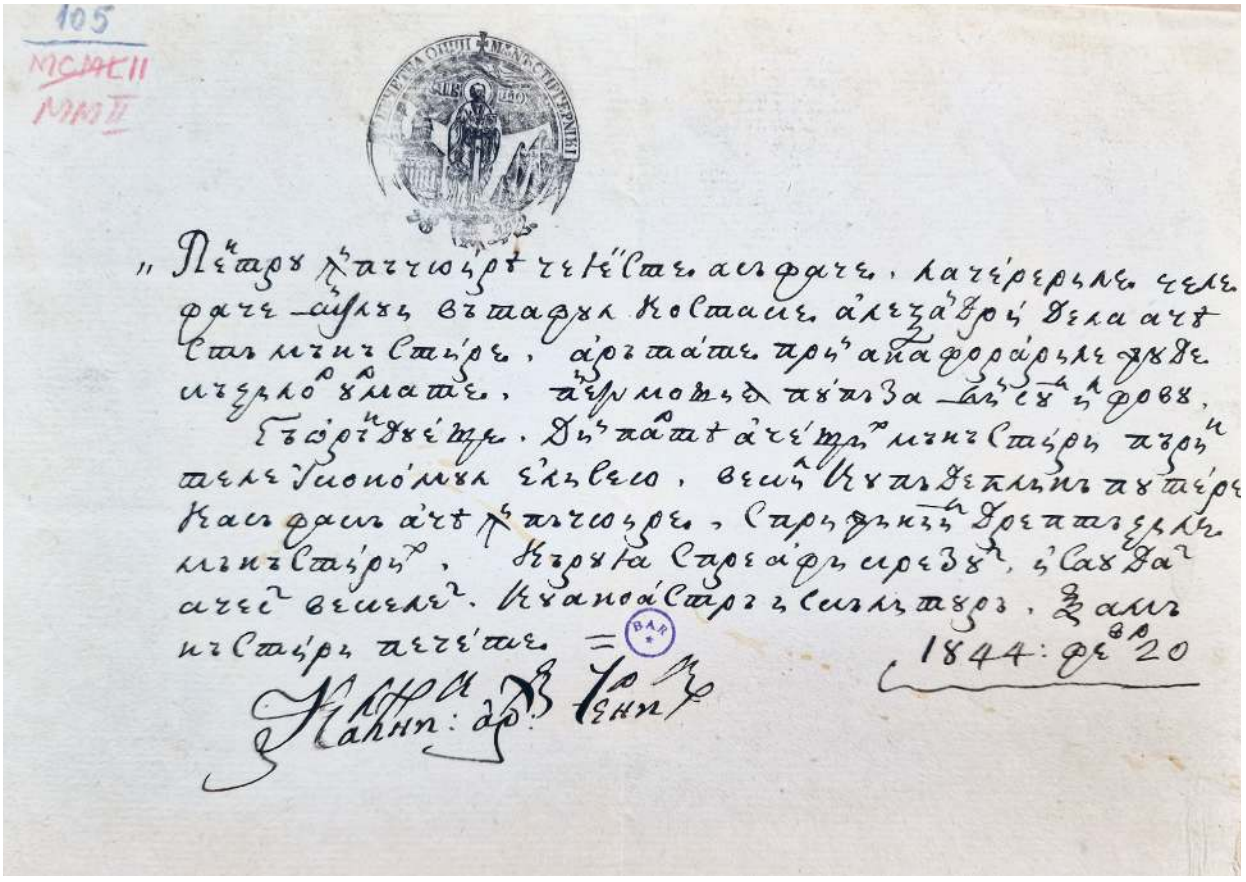
Orig. rom., hârtie; în partea inferioară, stângă, a documentului s-a pus

18 Anafora – raport, dare de seamă a unui funcționar către domn. Augustin Scriban, *Dicționarul limbii românești...*, p. 99.

19 Semnătură autografă.

20 *Secsia*.

21 Semnătură autografă.

BAR, Manuscrise-Carte Rară, Doc. Ist., MMII/105:
1844 februarie 20 – Calinic arhimandritul, starețul Mănăstirii Cernica, îl deleagă pe Elisei economul, pentru a reprezenta mănăstirea, în conflictul cu vătaful Costache Alexandri, pentru moșia Pupăza, din județul Ilfov.

BAR, Manuscrise-Carte Rară, Doc. Ist., MMII/108:
1845 ianuarie 28 – Calinic arhimandritul, starețul Mănăstirii Cernica, îi împuternicește pe economul Elisei pentru a reprezenta mănăstirea față de epitropii răposatului părinte Antim.

sigiliul mănăstirii, cu anul 1842, în exergă cu scrisul: pecetea obștii mănăstirii Cernichi, în centru este icoana Sf. Nicolae, în stânga mănăstirea, în dreapta cadrul natural.

Anexa 5

1854 martie 2 – Scrisoarea Sf. Calinic al Râmnicului către Nicandru, starețul Cernicăi, referitoare la trimiterea unor sfinte vase și moaște pentru biserica Sf. Gheorghe din Mănăstirea Cernica.

Cu părintească dragoste,

Preacuvioase arhimandrite Kir Nicandru,

Pă lângă cercetarea ce facem despre întregimea sănătății Preacuviosiei Voastre și a toată obștea, pe care binevoiască Părintele Ceresc a fi precum dorim, vestim Preacuviosiei Voastre că, cu prilejul venirii acolo[22] *a cuviosului protosinghel kir Pafnutie, l-am însărcinat ca chivotul ce s-a făcut acum din nou, precum și sicriul cu Sfintele Moaște să le așeze pă Sfânta Masă, din biserica Sfântului Gheorghe, unde vor rămânea pentru totdeauna. Iar celelalte sfinte vase, poftim pe Preacuviosia Voastră a le încredința cuviosului protosinghel Pafnutie, ca să le aducă aici, împreună și cu candela ce s-au trimis drept model*[23].

Al Preacuviosiei Voastre duhovnicesc părinte,

† Calinic <al> Râmnicului[24]

1854 martie 2, Craiova

BAR, Manuscrise-Carte Rară, Doc. Ist. MMV/24.

Orig. rom., hârtie.

Anexa 6

1855 octombrie 20 – Scrisoare a Sf. Calinic, episcopul Râmnicului către arhimandritul Diomid, starețul M-rii Cernica, prin care îl înștiințează că urma să-i trimită niște bani, pentru mănăstire, prin arhimandritul Augustin.

Cu părintească binecuvântare,

Preacuvioase arhimandrite Kir Diomid,

Cu prilejul venirii acolo a Preacuviosului Arhimandrit kir Avgustin, nu lipsim pă de o parte a cerceta despre întregirea sănătății Preacuviosiei Voastre și a celorlalți părinți și frați de la acea mănăstire, ca, aflându-se precum dorim, din suflet să ne bucurăm, vestind că și noi, împreună cu cei după aici, din mila Preaputernicului Dumnezeu și cu rugăciunile părinților acei sfinte lavre, ne aflăm sănătoși.

22 *Acolea* în text.

23 Ultima propoziție, adăugată ulterior.

24 Semnătură autografă.

BAR, Manuscrise–Carte Rară, Corespondență Nicolae Iorga, vol. 312,
p. II: Mănăstirea Cernica, litografie editată cu sprijinul lui Dimitrie Papazoglu.

Iar pă de alta, fiindcă noi nu ne aflăm acolo ca să luăm parte, împreună cu ceilalți la ascultările și slujbele ce să săvârșesc spre cinstea și mărirea Celui Preaînalt și ca să nu ne socotim străini de sfânta casă, ca niște fii duhovnicești ai ei ce sântem, am contribuit fiecare, din ostenelile noastre, care cu cât ne-am înlăsnit, și s-a adunat suma banilor, coprinsă în alăturata listă, care bani încredințându-să Preacuviosului Arhimandrit Avgustin ca să-i aducă acolo, veți binevoi a-i primi de la Preacuvioșia Sa, cu dragoste și nu veți uita a ne prenumăra și pre noi în rândul celorlalți de acolo, asupra săvârșirii sfintelor dumnezeiești slujbe. Fiind,

Al Preacuvioșiei Voastre Părinte duhovnicesc,

† Calinic <al> Râmnicului[25]

Anul 1855 octombrie 20
Or<aș> Râmnicu-Vâlcii

BAR, Manuscrise-Carte Rară, Doc. Ist., MMVI/12
Orig. rom., hârtie.

25 Semnătură autografă.